

ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

За узагальненими оцінками у сучасних умовах в Україні сформувався стійкий кризовий стан компонентів довкілля, що в подальшому може призвести до деградації живої природи. Основною причиною екологічної кризи є необґрунтовано агресивний вплив науково-технічного прогресу на обмежені природні ресурси задля задоволення все більш зростаючих потреб.

Суттєвий вплив на екологічний стан мають промислові підприємства. Неефективне використання обмежених природних ресурсів, забруднення навколишнього середовища зумовлюють постійний техногенний тиск на нього. Орієнтовано рівень цього тиску в Україні за питомими параметрами перевищує показники розвинутих країн у декілька разів. Саме тому необхідність забезпечення екологічної безпеки діяльності кожного промислового підприємства набуває особливого значення.

Нові високонкурентні ринкові умови вимагають від підприємств постійної раціоналізації діяльності через розроблення нових чи удосконалення існуючих технологій, впровадження нового обладнання, а відтак – високих фінансових вкладень. Однак, як правило, через брак фінансових ресурсів вітчизняні підприємства змушені задля отримання високих прибутків використовувати нові розробки на практично повністю фізично зношеному, непридатному для оптимальної роботи обладнанні або ж, що ще гірше, сприяють прискореному впровадженню нових технологій без достатнього практичного дослідження й без урахування можливих негативних наслідків - ризику для навколишнього середовища і здоров'я людини.

Враховуючи вище викладене, сутність екологічної безпеки підприємства може бути визначена через призму оптимізації фінансових затрат. Таким чином, екологічна безпека підприємства – це такий стан підприємства, за якого при мінімальних затратах на забезпечення дотримання екологічних норм і стандартів вдається мінімізувати втрати від адміністративних санкцій за забруднення навколишнього середовища і втрати ринків збуту товарів в країнах з більш жорстким екологічним законодавством (невідповідність продукції екологічним нормам).

Процес забезпечення екологічної складової економічної безпеки підприємства може бути реалізований через розроблення та обґрунтування засобів забезпечення екологічної безпеки підприємства та шляхів підвищення їх ефективності, пошук альтернативних напрямків реалізації запланованих заходів та обґрунтування вибору найбільш пріоритетного, внесення поправок до плану екологічної безпеки відповідно до загальної стратегії розвитку підприємства, практичного впровадження заходів по забезпеченню екологічної складової економічної безпеки підприємств, аналізу отриманих результатів та розрахунку карти ефективності засобів забезпечення екологічної безпеки підприємства.

Доводиться визнати, розробка питання безпеки і вжиття відповідних заходів захисту навколишнього середовища та здоров'я людства значно відстають від темпів і масштабів впровадження нових технологій. А це створює загрозу екологічній безпеці в масштабах держави і може спричинити збитки природному середовищу, окремим людям та суспільству в цілому. Саме тому виникає потреба у своєчасному законодавчому втручанні та постійному екологічному регулюванні як на державному рівні, так і на рівні конкретного підприємства. На нашу думку, екологічне регулювання повинно стати основою діяльності кожного господарюючого суб'єкта і гарантією якості та відповідності найбільш жорстким екологічним нормам не лише створеної продукції, а й усього виробничого процесу.